

Číslo: 11407-5000/2018
Bratislava: 18. 9. 2018

Podaním z 13. 9. 2018 ste sa obrátili na Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) so žiadosťou o poskytnutie metodického usmernenia k zákonu č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“ alebo „zákon“).

Uvádzate, že Slovenské národné múzeum (ďalej len „SNM“) ma 19 organizačných jednotiek, ktoré samostatne hospodária, podpisujú zmluvy aj realizujú proces verejného obstarávania.

Vaša otázka sa týka § 6 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní. Pýtate sa, či v prípade decentralizovaných organizačných jednotiek SNM, možno za samostatné organizačné jednotky považovať aj špecializované múzea (19 múzeí v rámci celého Slovenska) ich samostatne hospodáriace súčasti. Špecializované múzea samostatne hospodáriace súčasti SNM riadia na základe poverenia generálneho riaditeľa SNM riaditelia špecializovaných múzeí, majú vlastný administratívny aparát, disponujú samostatným rozpočtom, ktorý podlieha schvaľovaniu. Na základe poverenia generálnym riaditeľom, môžu riaditelia špecializovaných múzeí sami uzatvárať zmluvy na úrovni ŠM ako samostatne hospodáriace súčasti SNM. Je možné v zmysle uvedeného decentralizovať verejné obstarávanie na ŠM ako samostatne hospodáriace súčasti SNM tak, aby nebol porušený zákon o verejnom obstarávaní, čo do delenia predmetu zákazky? Je možné určovať PHZ na úrovni samostatnej organizačnej jednotky - 19 špecializovaných múzeí ?

V predmetnej veci Vám poskytujeme nasledovné metodické usmernenie.

Podľa § 6 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ pozostáva zo samostatných prevádzkových jednotiek, do predpokladanej hodnoty zákazky sa zahŕňa celková predpokladaná hodnota zákaziek týchto prevádzkových jednotiek. Predpokladanú hodnotu zákazky možno určiť na úrovni samostatnej prevádzkovej jednotky, ak táto prevádzková jednotka nezávisle uskutočňuje verejné obstarávanie. Podľa § 6 ods. 16 zákona o verejnom obstarávaní zákazku, koncesiu alebo súťaž návrhov nemožno rozdeliť ani zvoliť spôsob určenia jej predpokladanej hodnoty s cieľom znížiť predpokladanú hodnotu pod finančné limity podľa tohto zákona.

Účelom predmetného ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní je stanovenie pravidiel súvisiacich s vnútornou organizáciou niektorých verejných obstarávateľov vo väzbe na povinnosť určiť predpokladanú hodnotu zákazky v súvislosti so zákazom tzv. „nedovoleného rozdelenia zákazky“.

Z uvedeného ustanovenia možno odvodiť, že ak určitý verejný obstarávateľ má zriadené prevádzkové jednotky a tieto spĺňajú požiadavku nezávislosti od verejného obstarávateľa (napr. dispozícia vlastným rozpočtom, delegovanie kompetencií a výlučná zodpovednosť prevádzkovej jednotky za realizáciu verejného obstarávania), je možné predpokladanú hodnotu zákazky stanoviť bez ohľadu na predpokladanú hodnotu obdobnej zákazky uskutočňovanej verejným obstarávateľom.

Postavenie organizačnej jednotky nie je zákonom o verejnom obstarávaní podmienené existenciou osobitnej právnej subjektivity. Je však potrebné upozorniť, že verejné obstarávanie predstavuje súbor právnych úkonov, ktoré by mala vykonávať osoba s právnou subjektivitou, t. j. verejný obstarávateľ, obstarávateľ alebo osoba podľa § 8 zákona o verejnom obstarávaní. V prípade, že ide o verejné obstarávanie realizované organizačnou jednotkou určitej právnickej osoby je podľa nášho názoru vhodné, aby verejné obstarávanie

realizoval verejný obstarávateľ prostredníctvom a na účet organizačnej jednotky, avšak v mene verejného obstarávateľa, pričom na skutočnosť, že ide o verejné obstarávanie realizované organizačnou jednotkou by mali byť hospodárske subjekty upozornené už v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania.

Z bodu 20 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (ďalej len „smernica“), ktorá bola transponovaná do slovenského právneho poriadku zákonom o verejnom obstarávaní vyplýva, že na účely určenia predpokladanej hodnoty daného obstarávania by sa malo spresniť, že pri určovaní predpokladanej hodnoty by sa malo umožniť vychádzať z rozdelenia obstarávania len vtedy, keď je to odôvodnené z objektívnych dôvodov. Napríklad by mohlo byť dôvodné určiť predpokladanú hodnotu zákazky na úrovni samostatnej prevádzkovej jednotky verejného obstarávateľa, akou sú napríklad školy alebo materské škôlky, a to za predpokladu, že daná jednotka je samostatne zodpovedná za svoje obstarávanie. To možno predpokladať, ak samostatná prevádzková jednotka nezávisle vykonáva postupy obstarávania a prijíma rozhodnutia o nákupe, disponuje samostatným rozpočtovým riadkom pre predmetné obstarávanie, uzaviera zmluvu nezávisle a financuje zákazku z rozpočtu, ktorý má k svojej dispozícii. Rozdelenie nie je odôvodnené, ak verejný obstarávateľ iba decentralizovane organizuje obstarávanie.

Všetky vyššie uvedené aspekty je potrebné zvážiť vo väzbe na vnútorné predpisy verejného obstarávateľa upravujúce proces verejného obstarávania. Z poslednej vety preambuly smernice vyplýva, že nie je prípustné, aby sa verejný obstarávateľ vyhol príslušnému postupu verejného obstarávania tým spôsobom, že by zákazku rozdelil medzi svoje organizačné jednotky a tieto by naďalej aj riadil. Takýto postup by predstavoval porušenie zákona o verejnom obstarávaní.